

Ny Bokin'i Daniela - Isa Sivy amby Efaolo

Fanambaràna ny Fahamarinana: Ny Antso Amin'ny Mamatonalina, ny Anjara Asan'ny Silamo, ary ny Fizotry ny Fitsapana Farany amin'ny Andro Farany

Jeff Pippenger
2024-01-13

Ang pagdami ng kaalaman na nalikha nang ang pangitain tungkol sa Ilog ng Ulai ay mabuksan noong 1798 ay nagbunga ng isang proseso ng pagsubok na umabot sa kasukdulan nito sa kilusan ng Sigaw sa Hatinggabi noong 1844. Ang Sigaw sa Hatinggabi ng mga huling araw, na binubuksan ngayon, ay inilarawan ng kasaysayang iyon, at kabilang dito ang mismong kaparehong mga katotohanang pansubok ng kasaysayang iyon, sapagkat ang mensahe ng Sigaw sa Hatinggabi na binubuksan ngayon ay isang pagsasauli ng mga hiyas ni Miller.

“Ireo fahamarinana izay noraisintsika tamin’ny 1841, ’42, ’43, ary ’44 dia tokony hianarana sy hotorina ankehitriny. Ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa ary fahatelo dia hotorina amin’ny feo mahery amin’ny andro ho avy. Homena izany amin’ny fahavononana lalina sy amin’ny herin’ny Fanahy.” Manuscript Releases, boky faha-15, 371.

Ny lohahevitra fototry ny hafatra ara-paminaniana momba ny Antso Mamatonalina amin’izao androntsika izao dia ny anjara asan’ny finoana silamo amin’ny loza fahatelo. Ireo loza telo avy amin’ny finoana silamo dia samy aseho eo amin’ireo takela-bato roa ao amin’i Habakoka avokoa. Ny hafatry ny Antso Mamatonalina amin’ny andro farany dia nanomboka nohalalahina tamin’ny fahadisoam-panantenana tamin’ny 18 Jolay 2020, rehefa tonga ny fotoana fiandrasana amin’ny andro farany. Tahaka ny hafatry ny Antso Mamatonalina tamin’ny tantaran’ny Millerita, ny hafatry ny andro farany dia mivoatra tsikelikely mandra-pahatongany eo amin’ilay teboka asehon’ny fivoriana an-toby tao Exeter. Amin’izany fotoana izany dia na manana ny diloilo ny virijina, na tsy manana izy.

Ny fanambaran’i Isaia ny loza manjo ireo lehilahy mpaniratsira izay manapaka ny vahoakan’i Jerosalema dia manondro fa ny fahitana dia tonga tamin’ireo mpimamo tao Efraima tahaka ny boky voaisy tombo-kase. Ao amin’ny andalan-tenin’i Isaia, ny asa fanovàna tandindona satanika ho tandindona araka an’Andriamanitra, araka izay efa notanterahina teo amin’ny tantaran’ny Advantisma, dia heverina ho toy ny tanimanga eo an-tanan’ny mpanefy vilany. Izany asa izany dia ny fametrahana ny famaritana ny hoe “ny isan’andro,” ho tandindon’i Kristy, nefa izy dia tandindon’i Satana. Rehefa nampiasa ny teny hoe “tamid” i Daniela ho tandindon’ny fanompoan-tsampy, dia nofidiny izany teny izany noho ny tanjona tandindon-javatra, satria ny hevitra ny teny dia hoe “mitohy mandrakariva”.

Misy hery telo izay mitarika izao tontolo izao ho any Armagedona, ary ny voalohany amin’ireo hery telo ireo dia ny dragona (fivavahan-tsampy). Ny dragona dia nanomboka ny adiny tamin’Andriamanitra tany an-danitra. Ary ny dragona dia manohy izany ady izany

mandra-pahatongan'ny faran'ny arivo taona, izay amin'izany no handringanana azy tanteraka amin'ny farany.

Ary rehefa tapitra ny arivo taona, dia hovahana hiala amin'ny tranomaiziny Satana, ka hivoaka hamitaka ny firenena izay any amin'ny vazan-tany efatra, dia Goga sy Magoga, mba hanangona azy ho amin'ny ady; ary ny isany dia tahaka ny fasiky ny ranomasina. Ary niakatra nanerana ny velaran'ny tany izy, ka nanodidina ny tobin'ny masina sy ilay tanàna malala; dia nisy afo nidina avy tamin'Andriamanitra avy any an-danitra ka nandany azy. Ary ny devoly izay namitaka azy dia natsipy tany amin'ny farihy afo sy solifara, izay misy ny bibidia sy ilay mpaminany sandoka koa; ary hampahorina andro aman'alina mandrakizay mandrakizay izy. Apokalypsy 20:7–10.

Ilay bibidia (ny fahefan'ny papa) izay faharoa amin'ireo hery telo mitarika izao tontolo izao ho any Armagedona, ary ilay mpaminany sandoka (Etazonia) izay fahatelo amin'ireo hery telo ireo, dia samy niseho teo amin'ny tantara taorian'ny tantaran'ny hazo fijaliana, ary samy ho levona amin'ny Fiavian'i Kristy Fanindroany.

Dia nosamborina ilay bibidia, ary niaraka taminy ilay mpaminany sandoka, izay nanao fahagagana teo anatrehany, ka tamin'izany no namitahany ireo izay nandray ny mariky ny bibidia sy ireo izay niankohoka tamin'ny sariny. Izy roa lahy ireo dia natsipy velona ho ao anatin'ny farihy afo mirehitra amin'ny solifara. Apokalypsy 19:20.

Rehefa no nifidy ny teny hebreo hoe “continual” ho mariky ny fivavahan-tsampy (Satana), dia nifidy teny iray izay nanondro fa i Satana no ilay niady tsy an-kijanona tamin'Andriamanitra hatrany. Ny hery roa hafa kosa dia miasa ao amin'ny adiny hanohitra an'Andriamanitra mandritra ny fe-potoana voafaritra ihany. Ny safidin'i Daniela ny teny hoe “tamid” (continual) dia niniana natao, ary marina.

Rehefa mitohy manomboka amin'ny toko faha-valo amby roa-polo ka hatramin'ny toko faha-telo-polo ny fitantaran'i Isaia ny loza manjo ireo izay nandatsahan'ny Tompo fanahy mahatoritory lalina sy nanakimpiany ny masonry, dia voasorany hoe:

Koa mandehana ianao ankehitriny, soraty eo anoloan'izy ireo eo amin'ny vato fisaka izany, ary soraty ao amin'ny boky, mba ho amin'ny andro ho avy mandrakizay doria izany: Fa vahoaka mpiodina izao, zanaka mpandainga, zanaka izay tsy mety mihaino ny lalàn'i Jehovah; izay milaza amin'ny mpahita hoe: Aza mahita; ary amin'ny mpaminany hoe: Aza maminany zavatra mahitsy aminay; zavatra malefaka no teneno aminay, fitaka no maminania; mialà amin'ny lalana, mivilia hiala amin'ny aleha, esory tsy ho eo anoloanay ny Iray Masin'ny Isiraely. Koa izao no lazain'ny Iray Masin'ny Isiraely: Satria manamavo izao teny izao ianareo ka matoky ny fampahoriana sy ny fitaka ary miankina amin'izany, dia ho tonga aminareo toy ny triatra efa mby hianjera izao heloka izao, izay mibontsina eo amin'ny manda avo, ka tampoka dia tampoka no ahatongavan'ny faharavany. Ary hovakiny toy ny famakiana ny vilanin'ny mpanefy tanimanga izay potipotehina izany; tsy hiantra izy, ka tsy hisy ho hita amin'ny vakiny na dia sombin-javatra akory aza hakana afo avy eo am-patana, na hanovozana rano ao an-davaka. Fa izao no lazain'ny Tompo Jehovah, Ilay Iray Masin'ny Isiraely: Amin'ny fibebahana sy ny fiadanana no hamonjena anareo; amin'ny fahanginana sy ny fitokiana no ho

herinareo; nefa tsy nety ianareo. Isaia 30:8–15.

Ny “latabatra” izay voasoratra dia ireo latabatry ny Habakoka toko faharoa, izay natao mba hahafahan’izay mamaky azy “mihazakazaka” sy mampiely ny hafatra. Ny “boky” izay nanoratra “fanamarihana” momba ny “latabatra” dia Habakoka. Ny “latabatra” avy ao amin’ny “bokin’i” Habakoka dia maneho fizahan-toetra izay mampiseho “vahoaka mpiodina, zanaka mpandainga, zanaka izay tsy mety mihaino ny lalàn’i Jehovah.” Ny “vahoaka mpiodina” izay mandà tsy “hihaino” dia ireo ao amin’i Jeremia izay mandà tsy hihaino ny feon’ny trompetran’ny mpiambina.

Ary izaho nanendry mpiambina teo amboninareo ka nanao hoe: Henoy ny feon’ny trompetra. Fa hoy izy ireo: Tsy hihaino izahay. Jeremia 6:17.

Ny mpikomy dia ireo ao amin’ny tantaran’i Isaia ary koa ao amin’ny tantaran’i Kristy izay tsy nety nihaino.

Ary hoy Izy nanao hoe: Mandehana, ka lazao amin’ity firenena ity hoe: Mihainoa tokoa, nefa aza mahafantatra; ary mijere tokoa, nefa aza mahatsinjo. Ataovy matavy ny fon’ity firenena ity, ary ataovy mavesatra ny sofiny, ka tampeno ny masonry; fandrao mahita amin’ny masonry izy, sy mandre amin’ny sofiny, ka mahalala amin’ny fony, dia hibe-baka ka ho sitrana. Isaia 6:9, 10.

Ny mpikomy marenina ao amin’i Isaia dia afaka “mandre”, nefa tsy “mandre”, ary ny fandavany ny “handre” no manambara fa izy ireo dia “tsy mahalala”. Ireo no ratsy fanahy ao amin’i Daniela, izay virijina adala ao amin’i Matio koa, izay tsy mahalala ny fitomboan’ny fahalalana aseho eo amin’ny “latabatra” izay voasoratra ao amin’ny “boky” nosoratan’i Habakoka. Raha mba hihaino ny mpikomy marenina ao amin’i Isaia, dia ho afaka hiova fo sy ho sitrana izy; nefa matavy ny fony, ka tsy afaka mahalala ny hafatry ny Antso Amin’ny Mamatonalina izy. Jesosy dia nanome vavolombelona faharoa momba ireo mpikomy marenina.

Ary ny mpianatra nanatona ka nanao taminy hoe: Nahoana Hianao no miteny aminy amin’ny fanoharana? Ary Izy namaly ka nanao taminy hoe: Satria ianareo no nomena hahalala ny zava-miafina ny amin’ny fanjakan’ny lanitra, fa izy kosa tsy nomena. Fa izay manana no homena, ary hanam-be izy; fa izay tsy manana kosa, na dia izay ananany aza dia halaina aminy. Ary noho izany no itenenako aminy amin’ny fanoharana; satria mahita izy, nefa tsy tena mahita; ary mandre izy, nefa tsy mihaino, sady tsy mahafantatra. Ary tanteraka aminy ny faminanian’Isaia, izay manao hoe: Ny fihainoana no handrenesanareo, nefa tsy ho azonareo; ary ny fahitana no ho hitanareo, nefa tsy ho tsapanareo; fa efa matavy ny fon’ity firenena ity, ary ny sofiny efa lalodalovana amin’ny fandrenesana, ary ny masonry efa nakimpiny; fandrao hahita amin’ny masonry izy, sy handre amin’ny sofiny, ary hahafantatra amin’ny fony, ka hibe-baka, dia hahasitrana azy Aho. Fa sambatra ny masonareo, satria mahita; ary ny sofinareo, satria mandre. Fa lazaiko aminareo marina tokoa fa mpaminany sy olo-marina maro no naniry hahita izao zavatra hitanareo izao, nefa tsy nahita; ary handre izao zavatra renareo izao, nefa tsy nandre. Matio 13:10–17.

Ny hendry dia mahatakatra ny zava-miafina ao amin’ny fanoharana, dia ny fahamarinana izay aseho andalana manaraka andalana. Sambatra ny hendry, fa mahita sy mandre izy; ary ny hendry

sy ny sambatra dia samy aseho ao amin'ny Daniela toko faharoa ambin'ny folo. Ny “hendry” dia ireo izay mahatakatra (amin'ny fony) ny fitomboan'ny fahalalana, izay asehon'ny “latabatra” voalaza ao amin'ny “bokin'i” Habakoka, ary ny “sambatra” kosa dia ireo izay miandry.

Ary hoy Izy nanao hoe: Mandehana amin'ny lalanao, ry Daniela; fa voahidy sy voaisy tombo-kase ny teny mandra-pahatongan'ny andro farany. Maro no hodiova sy hatao fotsy ary hosedraina; fa ny ratsy fanahy kosa hanao ratsy ihany; ary tsy hisy amin'ny ratsy fanahy hahafantatra; fa ny hendry no hahafantatra. Ary hatramin'ny andro hanesorana ny fanatitra isan'andro sy hampitsanganana ny fahavetavetana mahavery, dia hisy arivo roa amby roan-jato sy sivifolo andro. Sambatra izay miandry ka tonga amin'ny arivo telon-jato sy dimy amby telo-polo andro. Daniela 12:9–13.

Ny Millerites dia nahatakatra tsara fa ny andro arivo sy telonjato amby dimy amby telopolo dia nanomboka tamin'ny fotoana nanesorana ny fanompoan-tsampy (“ny isan'andro”), tamin'ny taona 508. Ny fitahiana dia nampanantenaina ho an'ireo izay niandry tamin'ny taona 1843. Ny teny hoe “cometh” ao amin'ilay andalan-teny dia midika hoe “mikasika.” Ny taona 1843 dia “nikasika” ny taona 1844 rehefa nifarana izy. Rehefa nifarana ny taona 1843, dia tonga ny “fotoana fiandrasana” ao amin'i Habakoka, ary nambara ny fitahiana ho an'ireo izay niandry araka izay nandidiana tao amin'ny “boky” izay nanamarika ny “takela-bato.” Ny “bokin'i” Habakoka dia nandidy ireo olona mba “hiandry” ny fahitana.

Daniela dia mamantatra ny tantaran'ny taona 1798 (ny fotoan'ny farany), izay nisokafan'ny bokiny, ary tamin'izany no nipoiran'ny dingam-pitsapana telo sosona (nodiova, sy natao fotsy, ary nozahan-toetra). Tamin'ny fanehoana ny tantara miafina momba ireo kotro-baratra fito no nahatongavan'izany dingana izany tamin'ny famaranana azy. Io tantara miafina io dia ireo mariky ny lalana telo an'ny fahamarinana, izay asehon'ny fahadisoam-panantenana voalohany, ny hafatry ny Antso Amin'ny Mamatonalina ary ny fahadisoam-panantenana lehibe. Ny fitahiana amin'ny fahatongavana amin'ny fahadisoam-panantenana voalohany dia maneho dingam-pitsapana telo sosona amin'ny faran'ny tantaran'ny 1798 ka hatramin'ny 1844.

Ny tantara nanomboka tamin'ny 1798 ka hatramin'ny fahadisoam-panantenana lehibe tamin'ny 1844 dia tandindon'ny tantara nanomboka tamin'ny 1989 ka hatramin'ny lalàn'ny Alahady izay efa ho avy tsy ho ela. Misy fitahiana nampanantenaina ho an'izay miandry ny fahitana izay nanomboka nihemotra tamin'ny fahadisoam-panantenana voalohany. Ireo “hendry” ao amin'ny Daniela toko faha-roa ambin'ny folo dia ireo izay “sambatra” sady “miandry.” Ny ratsy fanahy kosa dia ireo izay tsy “mihaino” amin'ny fony, ary izay tsy “mahita.” Ny traikefa manontolon'ny hetsika Millerita dia voafintina ao amin'ireo andininy efatra ao amin'ny Daniela, ary ireo andininy ireo koa dia maneho ny tantaran'ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina amby efa-polo sy efatra arivo.

Ny tantara masina aseho ao amin'ireo andininy efatra ireo dia miorina amin'ny fahatakarana ny fitomboan'ny fahalalana izay naseho teo amin'ny takelak'i Habakoka, sy ny fitomboan'ny fahalalana izay nambaran'i Jesosy raha nampianatra tamin'ny fomba andalana manampy andalana Izy. Fanoharana nifandimby no natolony, mba hanazavana ny zava-miafin'ny faminaniana amin’“ny hendry”. “Ny ratsy fanahy” ao amin'ny Daniela 12 dia tsy mahafantatra, ary ao amin'ny

2 Tesaloniana, toko faha-2, ny tsy fahafantarany dia aseho ho fankahalana ny fahamarinana, izay mitondra fitaka mahery. Ny fahamarinana izay tsy tian'ny ratsy fanahy ao amin'ny taratasin'i Paoly dia “ny isan'andro,” ary ao amin'ireo andininy efatra ao amin'i Daniela, ny fahamarinan'ny faminaniana izay voatondro manokana dia “ny isan'andro.”

Nilaza tamin'ny mpianatra Jesosy fa sambatra izy ireo, ary tamin'ny fanaovany izany dia nampifanohitra azy ireo tamin'ireo ao amin'i Isaia izay nandà tsy hahita sy tsy hahare, mba hiovany fo. Ireo izay sambatra ao amin'ny Daniela toko faharoa ambin'ny folo dia ireo izay miandry. Ny andininy efatra ao amin'ny Daniela toko faha-roa ambin'ny folo, ary koa ny fahatanterahan'ireo andininy ireo teo amin'ny tantaran'ny Millerita, ary koa ny fampitahana ao amin'i Isaia amin'ny sokajin'olona iray izay nandà tsy hahare sy hahita, ary koa ilay fanavahana mitovy indrindra nataon'i Kristy ny amin'ireo sokajy roa ireo, dia samy manondro mialoha ny tantara miafin'ny kotrokorana fito izay tonga tamin'ny 18 Jolay 2020. Ny fizahan-toetra farany teo amin'ny tantaran'ny Millerita izay nanomboka tamin'ny fahadisoam-panantenana voalohany dia averina ankehitriny. Ny sasany hahita, ary ny hafa handà tsy hahita.

“Ny hafatra rehetra nomena nanomboka tamin'ny 1840–1844 dia tsy maintsy hatao manan-kery ankehitriny, satria maro ny olona no very lalana. Ny hafatra dia tsy maintsy hoentina any amin'ny fiangonana rehetra.

Hoy Kristy nanao hoe: “Sambatra ny masonareo, fa mahita; ary ny sofinareo, fa mandre. Fa lazaiko aminareo marina tokoa: maro ny mpaminany sy ny marina no naniry hahita izay hitanareo, nefa tsy nahita; ary handre izay renareo, nefa tsy nandre” [Matio 13:16, 17]. Sambatra ny maso izay nahita ireo zavatra izay hita tamin'ny 1843 sy 1844.

“Nomena ny hafatra. Ary tsy tokony hisy hataka andro amin'ny famerenana ilay hafatra, satria tanteraka ny famantarana ny andro; tsy maintsy vita ny asa famaranana. Hisy asa lehibe hotanterahina ao anatin'ny fotoana fohy. Tsy ho ela dia hisy hafatra homena araka ny fanendren'Andriamanitra, ka hitombo ho antso mafy izany. Ary amin'izany i Daniela dia hijoro amin'ny anjarany, hanome ny fijoroany ho vavolombelona.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

I William Miller dia notarihin'ny anjely mba hahatakatra fa ny “fanatitra isan'andro” dia tandindon'i Roma mpanompo sampy. Sister White dia nanamafy mivantana fa marina izy tamin'izany fahatakarana izany. Izany fahatakarana izany, izay naseho teo amin'ireo “takela-bato” voalaza ao amin'ny “bokin'i” Habakoka, dia “ho amin'ny andro ho avy.” Ny fanokafana ilay “boky” voaisy tombo-kase dia mampiseho “zanaka mpikomy sady mandainga”. Ny “zanaka” dia tandindon'ny taranaka farany, koa ny “andro ho avy,” ao amin'ny andalan-tenin'i Isaia, dia marihina manokana ho amin'ny andro faran'ny fitsarana famotopotorana.

Ambaran'i Isaia fa ireo “zanaka mpandainga” dia handà ny hafatra ara-paminaniana aseho eo ambonin'ny “latabatra” izay voasoratra ao amin'ny “boky”; fa hoy izy ireo “amin'ny mpahita: Aza mahita; ary amin'ny mpaminany: Aza maminany aminay ny marina; lazao aminay ny zavatra mandamaka, maminania fitaka.” Tamin'ny 1863 dia nanomboka dingana miha-mitombo ny Advantisma Laodiseana tamin'ny fanatanterahana ny fangatahan'ireo zanaka mpandainga. Izany

asa izany dia asehon'i Isaia ho fandavana ny lalana fahiny, dia ny fanorenana Millerita; fa hoy izy ireo: “Mialà amin'ny lalana, mivilia hiala amin'ny sori-dalana, esory tsy ho eo anoloanay ny Iray Masin'ny Isiraely.” Ny sori-dalana, izay lalana, dia ireo lalana fahinin'i Jeremia.

Izao no lazain'i Jehovah: Mitsangàna eo amin'ny lalana ianareo, ka jereo, ary anontanio ny amin'ny lalana fahiny, dia izay misy ny lalana tsara, ka mandehana eo aminy; ary dia hahita fitsaharana ho an'ny fanahinareo ianareo. Fa hoy izy ireo: Tsy handeha eo izahay. Jeremia 6:16.

Ny fandavan'ireo “zanaka mpandainga” ny “lalana fahiny” an'i Jeremia dia fandavana ny hafatry ny Antso amin'ny Misasakalina, izay no ahitana ny “fitsaharana”, izay ihany koa ilay “fitsaharana sy famelombelomana” izay tsy nety nohenoin'izy ireo tao amin'i Isaia, izay ihany koa no famelombeloman'ny hafatry ny ranonorana aoriana. Io hafatra io dia ny hafatry ny Antso amin'ny Misasakalina, izay aseho ao amin'ny tantaran'ny Millerita ary sary aseho eo ambonin'ireo “takela-bato” izay voamarika ao amin'ny “boky” iray. Ny fandavan'ireo zanaka mpandainga ny hafatry ny Antso amin'ny Misasakalina dia asehon'ny faniriany “hampitsahatra ny Iray Masin'ny Isiraely tsy ho eo anoloany”. Ny fahitana voalohany nomena an'i Ellen White, izay azo antoka fa hampiasain'ny Alfa sy Omega hanehoana ny farany, dia manondro ny lalan'ny marina, manamarika ny mazava eo am-piandohan'ny izay mitarika “ny hendry” ho amin'ny faran'ny lalana.

“Nisy hazavana mampirapiratra napetraka teo aoriany, teo am-piandohan'ny lalana, izay nilazan'ny anjely tamiko fa ilay ‘antso tamin'ny misasakalina.’ Namirapiratra nanaraka ny lalana manontolo io hazavana io, ary nanome hazavana ho an'ny tongony, mba tsy ho tafintohina izy.”

“Raha nibanjina mafy an'i Jesosy izy ireo, Izay teo anoloany indrindra, nitarika azy ho any an-tanàna, dia voaaro izy. Kanjo tsy ela dia nisy sasany reraka, ka nanao hoe lavitra loatra ny tanàna, ary nanantena izy fa efa ho tafiditra tao taloha. Dia nampahery azy Jesosy tamin'ny fanandratana ny sandriny ankavanana be voninahitra; ary avy tamin'ny sandriny no nivoahan'ny fahazavana iray izay nanofahofa teny ambonin'ny antokon'ny advento, ka niantso mafy izy hoe: ‘Haleloia!’ Ny hafa kosa tamim-pahasahiana no nandà ilay fahazavana tao aoriany, ka nilaza fa tsy Andriamanitra no nitarika azy hivoaka hatrany amin'izany halavirana izany. Dia maty ilay fahazavana tao aoriany, ka namela ny tongony ho ao anatin'ny aizina tanteraka, ary tafintohina izy ka tsy nahita intsony ny marika sy Jesosy, dia latsaka niala tamin'ny lalana ho any amin'ilay izao tontolo izao maizina sy ratsy fanahy etsy ambany.”
Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Izany no fahazavan'ny Antso amin'ny Mamatonalina tamin'ny fiandohana sy tamin'ny farany. I Jesosy (Ilay Masin'ny Isiraely) no tiany hajanona tsy ho eo anoloany intsony. Ny fahazavana avy amin'ny sandry ankavanan'i Jesosy be voninahitra no fahazavan'ny Antso amin'ny Mamatonalina, araka izay naseho teo amin'ny “takelaka” izay voamarika ao amin'ny “boky”. Ny fandavan'ireo “zanaka mpandainga” ny hafatry ny Antso amin'ny Mamatonalin'i Kristy sy ny lalana izay tokony hizorany, no nitondra ny fitsaran'Andriamanitra taminy raha nianjera niala tamin'ny lalana izy. Ilay “manda avo” izay vaky tampoka dia ny “manda” mampisaraka ny fiangonana sy ny fanjakana,

izay rava amin'ny lalàn'ny Alahady ho avy tsy ho ela. Izany fitsarana izany dia tonga “tampoka amin'ny indray mipi-maso”, ary ho “toy ny famakiana ny fanaky ny mpanefy tanimanga izay vaky ho potipotika”. Izany no fitsarana mifandray amin'ny famadihana ambony ambany ilay tandindon'i Satana hoe “ny isan'andro”, ka amantarana azy ho tandindon'i Kristy.

Fa ny fanodikodinana ataonareo dia hatao ho toy ny tanimanga eo an-tànan'ny mpanefy vilany tokoa; moa va ny asa hiteny ny amin'izay nanao azy hoe: Tsy izy no nanao ahy? na ny zavatra voaformy hiteny ny amin'izay namolavola azy hoe: Tsy nanan-tsaina izy? Isaia 29:16.

Ny “isan'andro” dia ilay fahamarinana ara-paminaniana izay mampifamatotra ireo andininy efatra ao amin'i Daniela roa ambin'ny folo, izay manondro ny fanavahana ny ratsy fanahy sy ny hendry. Ny “isan'andro” dia ilay fahamarinana halan'izay mandray fampiviliana mahery ao amin'ny 2 Tesaloniana. Ny “isan'andro” dia maneho ny fanirian'ireo “zanaka mpandainga” hampiala ny Iray Masin'ny Isiraely hiala amin'ny lalany. Ary ny saziny dia asehon'ny famakiana ny fanaky ny mpanefy vilany, ary izay sisa tavela dia fanoharana ny toetry ny fahaverezan'ireo virijina adala; fa amin'ireo tapany vaky sady sisa tavela amin'ilay fanaky ny mpanefy vilany voatorotoro dia “tsy hisy ho hita” “sombiny handraisana afo avy eo am-patana, na hanovozana rano amin'ny lavaka.”

Samy tandindon'ny Fanahy Masina na ny “afo” na ny “rano”, tahaka ny menaka ao amin'ny fanoharana ny amin'ireo virijina folo. Rehefa tonga tampoka ao anatin'ny indray mipi-maso ny Antso amin'ny Misasakalina, tahaka ny nitranga tamin'ny fivorian'ny toby tao Exeter tamin'ny Aogositra 1844, dia tsy ho hain'ireo “zanaka mpandainga” ny hahita menaka akory (rano na afo). Nantsoina izy ireo mba “hiverina” taorian'ilay fahadisoam-panantenana voalohany, tahaka an'i Jeremia, nefa tsy nety izy.

Hita ny teninao, ka dia nohaniko; ary ny teninao dia tonga fifaliana sy firavoravoan'ny foko tamiko; fa nantsoina tamin'ny anaranao aho, Jehovah Andriamanitry ny maro. Tsy nipetraka teo amin'ny fiangonan'ny mpaneso aho, na nifaly; nipetraka irery aho noho ny tananao; fa nofenoinao fahatezerana aho. Nahoana no maharitra mandrakariva ny fahoriako, ary tsy azo sitranina ny feriko, ka mandà tsy ho sitrana? Ho toy ny mpandainga amiko va Hianao, sy ho toy ny rano mety ritra? Koa izao no lazain'i Jehovah: Raha miverina ianao, dia hampodiko indray, ka hijoro eo anatrehako ianao; ary raha manavaka ny soa indrindra amin'ny ratsy ianao, dia ho tahaka ny vavako; aoka izy hiverina aminao, fa ianao kosa aza miverina aminy. Ary hataoko rindrina varahina mafy ho an'ity firenena ity ianao; ary hiady aminao izy, nefa tsy haharesy anao; fa momba anao Aho hamonjy sy hanafaka anao, hoy Jehovah. Ary hanafaka anao amin'ny tanan'ny ratsy fanahy Aho, ary hanavotra anao amin'ny tanan'ny mahery setra Aho. Jeremia 15:16–21.

I Jeremia dia maneho ireo izay niverina taorian'ilay fahadisoam-panantenana voalohany. Ireo izay niditra tamin'ny asa fanavahana “ny sarobidy amin'ny ratsy”, mba “hijoro eo anoloan'ny” Tompo sy ho tahaka ny “vavan'ny” Tompo. Ireo no asehon'i Daniela ao amin'ny toko fahasivy, ho toy ireo izay nahatakatra ny toetry ny fiparitahany, ary rehefa afaka izany dia nivavaka ilay vavaka ao amin'ny Levitikosy enina amby roa-polo. Ireo no asehon'i Daniela, Jeremia ary ireo mpiambina ao amin'i Habakoka, izay ampifanoherina amin'ny “zanaka mpandainga.” Ireo “zanaka mpandainga” ireo koa dia nantsoin'ilay “Irain'i Isiraely” raha nilaza Izy hoe: “amin'ny fiverenana sy ny

fitsaharana no hamonjena anareo; amin'ny fahanginana sy ny fahatokiana no ho herinareo: nefa tsy nety ianareo.”

Ny firavak'i Miller dia ireo fahamarinana aseho eo amin'ny takelak'i Habakoka, izay maneho ny fitsapana amin'ny hafatry ny Antso Misasakalina, ka mamoka sokajin'olona mpivavaka roa. Ny tandindon'ny fikomiana izay miseho manohitra ireo firavaka ireo dia “ny isan'andro.” Marina ny fahatakarana'i Miller momba “ny isan'andro,” nefa voafetran'ny tantara niainany ny fahalalany, ary ireo firavaka izay fanaony napetraka teo ambonin'ny latabatra teo afovoan'ny efitranony dia mampirapiratra avo folo heny ankehitriny mihoatra noho ny tamin'ny fotoana nametrahan'i Miller azy voalohany teo ambonin'ny latabany. Ao anatin'ny fitoeran-javatra lehibe kokoa izy ireo ankehitriny, satria io fitoeran-javatra io dia tsy ny Baiboly ihany intsony no asehony, tahaka ny tamin'ny andron'i Miller, fa ankehitriny kosa dia samy asehony avokoa na ny Baiboly na ny Fanahin'ny Faminaniana.

Ireo vavolombelona roa ireo no mamoka ny fahazavana fitsapana amin'ny andro farany, ary ireo vavolombelona roa ireo ihany koa no lasa sehatra lehibe iadiana amin'ny andro farany. Hitan'i Miller izany ady izany, fa tamin'ny nofiny dia nalain'izy ireo ny vatam-patinany (ny Baiboly), ary notriatriariny. Jaona, izay misolo tena “ny hendry” amin'ny andro farany, dia “tany amin'ny nosy izay atao hoe Patmo, noho ny tenin'Andriamanitra sy ny filazana an'i Jesosy Kristy.” Nenjehina i Jaona noho izy nino ny hafatry ny Baiboly sy ny asa soratr'i Ellen White.

Ho tohizantsika ao amin'ny lahatsoratra manaraka ny fandinihana ireo fahamarinana izay asehon'ny fahitana ny amin'ny Ony Ulai, izay novohana tamin'ny taona 1798.

“Tsy misy na inona na inona tokony hatahorantsika ny amin'ny ho avy, afa-tsy raha manadino ny fomba nitarihan'ny Tompo antsika sy ny fampianarany teo amin'ny tantarantsika taloha isika.” Life Sketches, 196.